

A. Redegørelse for sagen

Region Midtjylland modtog den 31. marts 2021 en ansøgning fra Vognmandsfirmaet Gert Svith A/S om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 19c og 33d Hyllested By, Hyllested. Ansøgningen er vedlagt som bilag B.

Det ansøgte areal udgør 18 ha og ligger mellem byerne Rosmus og Tirstrup. Arealet var udlagt som graveområde i Råstofplan 2016, men blev taget ud i Råstofplan 2020.

Det ansøgte areal har været beliggende i et udlagt graveområde (Tirstrup) i Råstofplan 2016. Graveområdet blev oprindeligt udlagt af Aarhus Amt. Graveområde Tirstrup blev ændret ved vedtagelse af Råstofplan 2020, hvor bl.a. matr.nr. 19c og 33d Hyllested By, Hyllested blev udtaget fra graveområdet.

I forbindelse med den politiske behandling af Råstofplan 2020, blev administrationen bedt om at vurdere behovet for arealudlægning af råstofgraveområderne med særlig vægt på hensynet til naboer og lodsejere i forhold til de samfundsmæssige behov og den geografiske råstofressourcefordeling i regionen. Graveområde Tirstrup blev ændret i Råstofplan 2020, fordi regionen ikke tidligere har fået henvendelse vedr. råstofindvinding på det ansøgte areal, samt regionen heller ingen kortlægningsdata har på, hvor god råstofkvaliteten er på arealet, og der er rigeligt udlagt i Tirstrup-området generelt til at dække minimum 12 år.

Region Midtjylland har ved ansøgningstidspunktet vejledt ud fra den daværende administrationspraksis, som har været, at det er ansøgningstidspunktet, som er gældende for, om der kan gives tilladelse til råstofindvinding. Dvs. da arealet lå i et udlagt graveområde ved ansøgningstidspunktet, ville ansøgningen kunne realitetsbehandles efter Råstofplan 2016.

Administrationspraksis er i november 2021 blevet ændret på baggrund af et notat fra Kammeradvokaten (bilag C). Den nye administrationspraksis betyder, at regionen skal træffe afgørelse om tilladelse til råstofindvinding ud fra afgørelsestidspunktet. Det betyder, at ansøgningen på matr.nr. 19c og 33d Hyllested By, Hyllested skal behandles som en ansøgning uden for graveområde, da regionen ikke havde mulighed for at behandle ansøgningen og meddele tilladelse før Råstofplan 2020 blev vedtaget den 23. juni 2021.

Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte graveområder. Om råstofindvinding uden for udlagte graveområder angiver retningslinje 2 i Råstofplan 2020² de tilfælde, hvor

² Råstofplan 2020, Region Midtjylland, juni 2021 (retningslinje 2 ses på side 19)

der ud fra råstofplanen undtagelsesvis kan meddeles tilladelse til råstofindvinding. Denne undtagelse omfatter, at der er tale om et begrænset omfang, hvor samfundsmæssige interesser taler for det, og hvor hensyn til miljøet og den øvrige planlægning ikke taler imod. Retningslinje 2 siger også, at regionsrådet i hvert enkelt tilfælde skal tage stilling til råstofindvinding uden for råstofplanens råstofgraveområder.

Råstofplanens redegørelse for retningslinje 2 beskriver:

Mulighederne for at åbne nye mindre råstofgrave uden for råstofgraveområderne er begrænsede og vil i hvert enkelt tilfælde kræve en særlig begrundelse.

Der kan være tilfælde, hvor der er særlige samfundsmæssige interesser, fx behov for råstoffer til særlige formål, som ikke kan tilgodeses indenfor de udlagte råstofgraveområder. Det kan være indvinding af et sjældent eller særligt værdifuldt råstof. Eller kortvarig indvinding i forbindelse med større vejprojekter, digebyggeri eller andre definerede anlægsprojekter, som fx vil minimere transporten. Endvidere kan der ske mindre justeringer af råstof-tilladelser i forhold til graveområdernes afgrænsning, hvis det betyder en bedre udnyttelse af råstofforekomsten eller en bedre efterbehandling af området.

B. Region Midtjyllands behandling af sagen

Ved behandling af sagen fandt administrationen, at Region Midtjylland ikke kan give tilladelse til det ansøgte efter råstofplanens retningslinje 2, fordi der er tale om et stort areal og ikke en mindre justering af en eksisterende råstoftilladelse, og fordi der ikke foreligger en særlig begrundelse eller særlige formål for den ansøgte råstofindvinding.

Forud for at ansøgningen blev forelagt Region Midtjyllands politiske udvalg, spurgte administrationen ansøger og lodsejere, om de havde øvrige bemærkninger til sagen.

Ansøger af arealet har indsendt følgende bemærkninger til den politiske behandling af sagen:

Vi ønsker at opretholde vores ansøgning, da vi får brug for materialerne i 2024. Vores nuværende graveområder er ved at være udtømte, så for at kunne betjene vores kunde og samarbejdspartner er det vigtig for os at kunne udvide vores graveområde.

Området har været udlagt som råstofgraveområde i råstofplanen for 2016-2020, så vi havde en forventning til muligheden for tilladelse til udvinding, da vi havde møde med begge grundejere alle-

rede tilbage i 2019. En af grundejerne har også indsendt et høringsvar.

Vores endelige ansøgning vedr. 33d og 19c Hyllested By, var ikke færdig gjort, da vi ventede på svar vedr. den VVM-undersøgelse på de øvrige områder, som vi havde bestilt. Vi var ikke opmærksom på at det ville tage langt over et år at få lavet sådan en rapport. Vi vil gerne henvise til de valgte tilkørselsforhold, som tager hensyn til kørselsforholdene mod Rosmus by og Skole. Hvor mange af generne undgås, da der bliver lavet interne kørselsveje i eksisterende grusgrave og ind og udkørsel vil ske via Lunbakkevej.

Lodsejer af matr.nr. 19c Hyllested By, Hyllested har indsendt følgende bemærkninger til den politiske behandling af sagen:

Jeg har overtaget ejendommen Stormosevej 1 matrikelnr 19c jeg er interesseret i at få lov til at grave de råstoffer ud som er på de 5,5 ha.

Administrationen indstillede til de politiske udvalg, at der ikke er samfundsmæssige interesser, der taler for en råstofindvinding uden for råstofgraveområdet i Tirstrup, da der i tilstrækkeligt omfang er udlagt råstofgraveområder med de pågældende råstoffer. Endvidere er det ansøgte areal selvstændigt beliggende, uden at være direkte forbundet til et udlagt råstofgraveområde eller igangværende råstofindvinding, og har et betydeligt omfang. Hverken lodsejere eller ansøger er fremkommet med supplerende oplysninger i deres udtalelser, som begrundet en behandling efter retningslinje 2 i Råstofplan 2020.

Administrationens indstilling blev behandlet den 6. april 2022 i Region Midtjyllands Udvalg for Regional Udvikling, den 19. april 2022 i Forretningsudvalget og den 27. april 2022 i Regionsrådet. Indstillingen blev enstemmigt tiltrådt, hvilket betyder, at der ud fra råstofplanens retningslinje 2 meddeles afslag til den ansøgte råstofindvinding, som ligger uden for et udlagt gravområde. Referatet fra regionsrådsmødet den 27. april 2022 kan ses i bilag D.

Efter Regionsrådets beslutning har administrationen udarbejdet udkast til nærværende afslag på tilladelse til råstofindvinding, som blev sendt i høring hos ansøger Vognmandsfirmaet Gert Svith A/S samt lodsejerne af matr.nr. 19c og 33d Hyllested By, Hyllested i perioden 31. august 2022 til 30. september 2022.

Region Midtjylland har den 30. september 2022 modtaget bemærkninger fra WSP Danmark A/S på vegne af Vognmandsfirmaet Gert Svith A/S (bilag E). Regionen har ikke modtaget høringsvar fra lodsejerne.

I høringssvaret bemærker ansøger bl.a. at:

- det ansøgte areal grænser direkte op til en aktiv råstoftilladelse og et udlagt graveområde (ifølge Råstofplan 2020).
- det kan forventes, at der er interesse for råstofindvinding på det ansøgte areal, fordi der indvindes på naboarealerne.
- ansøger har foretaget prøvegravninger på det ansøgte areal, som viser forekomst af råstoffer af høj kvalitet.
- ansøger vurderer, at graveområde Tirstrup Øst ikke vil have en tilstrækkelig forsyning af råstoffer til en periode på minimum 12 år.
- ansøger opfordrer Region Midtjylland til at tage afslaget op til fornyet behandling og vurdering.

Region Midtjylland medgiver, at det ansøgte areal grænser op til en aktiv råstoftilladelse samt graveområde Tirstrup Øst, som det er udlagt i Råstofplan 2020.

Der er dog ikke noget i høringssvaret som ændrer, at det ansøgte areal har et betydeligt omfang (18 ha), som ikke blot er en mindre ændring af en aktiv råstoftilladelse. Der er endvidere ikke tale om en indvinding af en særlig råstofforekomst, som ikke kan tilgodeses inden for de udlagte råstofgraveområder. Det ansøgte er derfor fortsat ikke foreneligt med råstofplanens retningslinje 2.

Administrationen fastholder derfor regionsrådets beslutning. Region Midtjylland meddeler hermed afslag på ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 19c og 33d Hyllested By, Hyllested.

Lodsejerne eller indvinderen kan foreslå, at området bliver udlagt som råstofgraveområde i den næste råstofplan (formentlig Råstofplan 2024). Hvis området udlægges i den næste råstofplan, kan der igen søges om tilladelse til råstofindvinding på arealet, hvorefter regionen vil behandle ansøgningen efter almindelig administrationspraksis (tilladelse til råstofindvinding).

C. Om miljøvurderingspligt for det ansøgte projekt

Ud fra miljøvurderingslovens § 16 fastslås at projekter ikke må påbegyndes, før myndigheden har meddelt en screeningsafgørelse, ligesom § 15 beskriver at miljøvurderingspligtige projekter ikke må påbegyndes, før der er meddelt tilladelse.

Da Region Midtjylland i denne afgørelse behandler et afslag på en tilladelse til råstofindvinding, er det ikke aktuelt at behandle ansøgningen efter miljøvurderingsloven.

Region Midtjylland vil foretage en videre behandling af ansøgningen for så vidt angår de arealer, som ligger inden for det udlagte graveområde, herunder behandling efter de gældende regler i miljøvurderingsloven.

D. Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort onsdag den 16. november 2022 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. råstoflovens § 13.

Klagen skal indgives inden onsdag den 14. december 2022.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

E. Orientering

Afgørelsen samt bilag er sent til:

- Lodsejer af matr.nr. 19c Hyllested By, Hyllested
- Lodsejer af matr.nr. 33d Hyllested By, Hyllested
- Syddjurs Kommune, syddjurs@syddjurs.dk

F. Bilag

- A. Kortrids
- B. Ansøgningsmateriale fra Vognmandsfirmaet Gert Svith A/S
- C. Notat fra Kammeradvokaten
- D. Referat fra regionsrådsmøde 27. april 2022
- E. Høringssvar fra Vognmandsfirmaet Gert Svith A/S (udarbejdet af WSP Danmark A/S)